

Az identitást megélni és átörökíteni

Beszélgetés Holczinger Szandra színésznővel

Holczinger Szandra 1990-ben Pápán született, Bakonyszücsön nőtt fel. Szülőfaluja német nyelvjárását kora gyermekkorától ismeri, így a gimnázium kiválasztásánál kézenfekvő volt, hogy a veszprémi Lovassy László Gimnáziumra essen a választása. 2010-2013 között a Gőr Nagy Mária Színitanoda növendéke volt, a váci Apor Vilmos Főiskolán német nemzetiségi óvodapedagógus szakon végzett. Diplomamunkájában szülőfaluja, Bakonyszücs gazdag hagyománytisztező közösségének emlékeit dokumentálta. Jelenleg az Eötvös Loránd Tudományegyetem német nemzetiségi BA-szakos hallgatója, s ezzel egy időben a budapesti József Attila Színház és a veresegyházi Veres 1 Színház társulatának tagja. A Nemzetiségekért díjjátadó műsorban bakonyszücsi német népdalokat adott elő. Szívégye a német nyelv, a gyerekekkel való foglalkozás és a színművészet. Ezekről beszélgettünk vele.

– Diplomamunkádban Bakonyszücsről, szülőfaludról írtál, mit jelent neked ez a település?

– Nagyon bensőséges viszony fűz a faluhoz. Bakonyszücs a szülőhelyem, ahol felnőttem. Felmenőim közül mindenki ott született, ott töltöttem gyerekkoromat. Nagymamám és szüleim a mai napig ott élnek. Amikor tovább tanultam, Veszprémben kollégiumban laktam. Akkoriban már nem tudtam olyan gyakran haza utazni. Bakonyszücs a hagyományokat, a nyelvet, az otthonot jelenti nekem.

– A Lovassy László Gimnáziumban töltött évekre miként gondolsz vissza?

– Német nemzetiségi tagozatra jártam. Tagja voltam az iskola kórusának és a német nemzetiségi énekkarnak. Sokszor felléptünk Németországban is. Nagyon jó tanáraim voltak, néhányan Németországból jöttek, így könnyedén bővíthettem nyelvismeretemet. Sok barátom van ebből az időből, akikkel a mai napig tartjuk a kapcsolatot.

– A színészet hogy került képbe?

– Sportoló szerettem volna lenni, atletizáltam, kézilabdáztam, kosaraztam, versenyszerűen is, de megsérültem, így más hobbit kerestem. A zene mindig nagy kedvencem volt, hét évesen már zeneiskolába jártam. Zongorázni, majd később a veszprémi zeneiskolában énekelni tanultam. A gimnáziumban a kedvenc tantárgyaim a német nyelv és a népiismeret voltak, de nagyon szerettem a magyar irodalmat is. A gimnáziumban egy Holokauszt-émléknapot szerveztek, melynek keretében az irodalomtanárunk Anna Frank életét vitte színpadra. Megkért, hogy vállaljam el a főszerepet. Sikeres előadás volt, és tanáraim bátorítottak, hogy a színészet felé orientálódjak. Jelentkeztem a Gőr Nagy Mária Színitanodába. Felvettek és színészvégzettséget szereztem.

– Az ELTE német nemzetiségi szakos hallgatója vagy...

– A színészet nagyon szép dolog, de kissé bizonytalan is. Szerettem volna továbbra is foglalkozni a német nyelvvel, megőrizni nagymamám nyelvét és kultúráját. Már korábban is végeztem kutatásokat,

rengeteg felvételt készítettem szülőfalum idősebb lakóival. Kiskoromtól fogva érdekeltek az idős emberek régi korokról mesélt történetei, családi mende-mondák, legendák betyárokról, történetek történelmi eseményekről. Ezek persze mind érintették a magyarországi német kultúrát, nyelvet. Versek, dalok, mondókák is fennmaradtak a diktafonos, feljegyzéses időkből. Ezeket szeretném feldolgozni. Ehhez a német nemzetiségi szak a legmegfelelőbb szakirány.

– Nyelvjárásban nőttél fel, mit jelent neked a német nyelv, illetve a nyelvjárás?

– Édesanyám magyar, nem tud túl jól németül, bár sokat megért, de magyarul válaszol. Egy háromgenerációs családban nőttem fel, édesapám szülei mindig nyelvjárásban beszéltek. Azt gondolták, hogy mi gyerekek nem értjük, a titkokat, olyan dol-

gokat, amikről nem tudhattunk ezért nyelvjárásban beszéltek meg. Nagyon sokat értek a bakonyszücsi német tájnyelvből: történeteket, mondókákat, rímeket, mondákat, dalokat is elő tudok adni nyelvjárásban. Részt vettem szavalóversenyeken is. A nagymamámmal esténként nyelvjárásban imádkoztunk. Ezeket a szövegeket szeretném majd a gyermekeimnek is átörökíteni.

– *Mennyire fontos a nyelvjárás, illetve a magyarországi németiséghez tartozás a mai fiatalok számára?*

– Szerintem ez a nemzedék kevésbé törődik a nyelvvel és a kultúrával. Sajnos csak nagyon kevés fiatal van, akinek számára fontos a hagyományörzés. Unalmasnak és szükségtelennek érzik, így nem tudják megélni és továbbadni ezt az identitást. Csak egy szűk kör foglalkozik ilyen témákkal. Gyorsan változó világunkban külföldi zenét hallgatunk, és amerikai sztárokat követünk. Farmernadrágot viselünk és magyarul, lassacskán már angolul beszélünk, ami nagy kár szerintem, mivel ezáltal a magyarországi német falvak nyelve, amit útravalóul kaptunk, sajnos idővel eltűnik. Szerintem ez szomorú tendencia.

– *Az egész világ egy nagy színpad – ennek jegyében tartottál nemrég workshopot a színjátszásról gyerekeknek az Országos Angol Tanulmányi Verseny táborában. Mit tartottál fontosnak közvetíteni a számukra?*

– Szerepeket játszunk az életben is, más módon beszélek édesanyámmal, mint egy rendőrrel, vagy az igazgatóval: máshogy viselkedünk. Az interjú is egy szerep, ami az interjút készítő és az interjúalanyt illeti. A színházban rengeteg szerepet játszom, néha főszerepet, máskor mellékszerepet. A legtöbb előadás, melyben szerepelek, gyerekeknek szól, mesék, gyerekdarabok. Szeretném felkelteni az érdeklődésüket a színház iránt, és felhívni a figyelmüket azokra a szerepekre, melyek végigkísérik hétköznapjainkat, életünket. Nagyon szívesen foglalkozom gyerekekkel, ezért is választottam az óvodapedagógiát. De még keresem az utam. Amivel mindenképpen foglalkozni szeretnék az a német nyelv, a német nemzetiségi kultúra és a színházat.

– *Sok sikert kívánunk a további útkeresésben!*

Korb Angéla

Ember Mária-díjat alapított a Raoul Wallenberg Egyesület

A Raoul Wallenberg Egyesület Ember Mária-díjat alapított, adózva Ember Mária író, újságíró, műkritikus, műfordító emlékének. Az egyesület olyan emberek tevékenységét kívánja elismerni, akik munkásságukkal kiemelkedően mutatták be a magyar-zsidó együttélés történetét, a soá tragikus eseményeit a magyar történelem és kultúra részeként jelenítették meg. „Ennek a könyvnek a tárgya nem »a« zsidó sors. Amit ez a könyv elbeszél, az a magyar történelem” – ezt írta kézírással Ember Mária a holokausztról szóló megrázó művének, a Hajtúkanyar című könyvnek a belső oldalára.

A díjat először 2017. április 19-én, az író születésnapján, ünnepélyes keretek közt adja át az egyesület. A bíráló bizottság tagjai többek közt Bálint András színművész, Szilágyi Ákos esztéta és Vajda Júlia szociálpszichológus. A díjra érdemes személyekre ajánlást tehetnek magánszemélyek, szervezetek és testületek is.

**További részletek az ajánlásról a Raoul Wallenberg Egyesület honlapján olvashatók:
www.wallenbergegyesulet.hu**